

ТМ	Г. XXXII	Бр. 1	Стр. 227 - 231	Ниш	јануар - март	2008.
----	----------	-------	----------------	-----	---------------	-------

Примљено: 19.12.2007.

Жолт Лазар
Филозофски факултет
Нови Сад

ПИСМО ЖОЛТА ЛАЗАРА*

Поштована редакцијо,
у *Темама*, г. 31, бр. 1 (2007), објавили сте текст Гордане Вуксановић "Одговор редакцији *Социолошког прегледа*" (стр. 175-190), чиме сте постали саучесник у обмањивању јавности. У тексту који следи, то ћу и доказати.

Имајући у виду моје писмо редакцији, одговор редакције и ре-аговање Милована Митровића (тада председника Социолошког друштва Србије), који су објављени у часопису *Социолошки преглед*, књ. 39 (2005), бр. 4: 497-508, Гордана Вуксановић тврди: "На поменуте текстове написала сам одговор и упутила га редакцији. Редакција *Социолошког прегледа* не само да није објавила мој одговор већ ме није ни обавестила о својој одлуци." (стр. 175, фуснота) Као члан редакције, а тренутно и као заменик главног и одговорног уредника часописа *Социолошки преглед*, одговорно тврдим да Г. Вуксановић свој "одговор" редакцији споменутог часописа није послала ни у

zolt@neobee.net

* (Поштована редакцијо, у тексту "Одговор редакцији Социолошког прегледа", који сте објавили у броју 1/2007, ауторка Г. Вуксановић више пута спомиње и мене. Молим вас да, у складу са правом на одговор, објавите моје писмо које вам упућујем овим путем, а све у циљу објективног информисања наше стручне јавности. Такође вас молим да ни моје писмо не опремате уобичајеним обележјима научног рада, јер оно то и није. Колегијалан поздрав, доц. др Жолт Лазар, Филозофски факултет, Нови Сад) Објављујући писмо Ж. Лазара и прихватајући његов захтев око опреме истог, редакција остаје код мотива који су је руководили да штампа поменути текст у првом прошлогодишњем броју. Они и те како поништавају *омишку* учињену при категоризацији чланка. Одлуци редакције иде у прилог и наставак полемике у бројевима 3 и 4 за 2007, као и у свесци коју читаоци држе у рукама. Остајући и даље отворена за наставак полемике, редакција не жели да потезе као аргумент за њен исправан поступак изузетно повољну реакцију научне и шире јавности. Редакција је уверена да од те исте јавности не стрепи ни колега Лазар.

штампаној ни у електронској форми. И да бих стао на пут даљим манипулацијама овим сегментом њеног "одговора", позивам Гордану Вуксановић да

- покаже редакцијама *Социолошког прегледа* и *Тема* потврду о предаји препорученог писма упућеног на адресу редакције *Социолошког прегледа*, којим је послала свој одговор у штампаном облику, или да
- стави на увид редакцијама *Социолошког прегледа* и *Тема* е-mail којим је послала свој одговор у електронском облику.

Као што би људима који негују "основна академска и професионална начела" (стр. 175, редакцијска белешка у фусноти), требало да буде познато, формална процедура слања текстова научним и стручним часописима управо и постоји – између осталог – и због оваквих ситуација. Оно што је од Гордане Вуксановић стигло у редакцију на један од горе наведених начина, ми смо и објавили – дакле, ништа.

Но, да видимо како стоје ствари са текстом који објављују *Теме*.

На странама 176 и 177 Г. Вуксановић тврди да је мој текст део Приговора који је колега Милан Брдар упутио на њен избор у звање редовног професора. Због тога он није смео да буде објављен, јер "Приговор представља документ интерног карактера" и не сме да се објављује "пре расправе Изборног већа" (стр. 177. Узгред, поштовани чланови редакције *Тема*, од чега се састоји одговор Г. Вуксановић? Да ли сте проверили са руководством Филозофског факултета у Новом Саду које су од приложених дискусија и прихваћене од стране одговарајућег тела, у овом случају Изборног већа?). Нисам писао (нити потписао) било какав Приговор на избор Гордане Вуксановић у звање редовног професора. Моје писмо редакцији *Социолошког прегледа* бави се плагијатом који је објавила у овом часопису, а чије редакције сам члан. Објављивање мог писма у електронској форми часописа *Социолошки преглед* поклопило се са процедуром њеног избора у звање, као што се, уосталом, и објављивање њеног "одговора" у електронском издању *Тема* бр. 1/2007, где чуда, појавило баш у време покретања поступка за мој избор у звање доцента; али, што се мене тиче, такво размишљање је чиста параноја и оно ми је потпуно страни.

Упркос томе што је могао слободно да користи већ објављени текст, колега Брдар је ипак тражио (и добио) од мене сагласност за то.

Нашироко се бавећи свиме и свачим у свом "одговору", Г. Вуксановић прећуткује да је имала прилику да спречи по њу непријатно будуће временско преклапање два међусобно независна догађаја (тј. избора у звање и објављивање мог писма о плагијату). Наиме, у добром колегијалном маниру, 9. новембра 2005. сам јој упутио кратак приватни е-mail (стављам га на увид редакцији), у којем сам

јој јасно ставио до знања да знам шта је учинила. Скоро пуна три месеца сам чекао да сама исправи своју грешку и то на много безболнији начин и по себе и по нашу струку. Она то није учинила, а изврдавањем, подметањем и обмањивањем покушава да оправда крађу интелектуалне својине, за коју је редакција једног од наших најугледнијих часописа недвосмислено утврдила да је у рангу кривичног дела.

Упркос томе, *Теме* објављују "одговор" Гордане Вуксановић као полемику (!?) и дају њеном тексту квалификацију прегледног чланка (!?!?). Овај уређивачки пропуст упућује бар на два закључка:

- прво, да редакција *Тема* није упозната са мојим писмом редакцији *Социолошког прегледа*, ни са текстом Гордане Вуксановић, а још мање са радом Филипа Етингтона (који је, као што сам навео у свом писму редакцији *Социолошког прегледа*, доступан на сајту <http://www.cybergeo.presse.fr>);
- друго, да редакција *Тема* нема јасне критеријуме разврставања и вредновања научних радова и писаних прилога које објављује.

Поштована редакцијо *Тема*, скрећем вам пажњу да у горе наведеном писму редакцији *Социолошког прегледа* веома прецизно наводим (тј. цитирам, ако некоме овај термин звучи убедљивије), читаве пасусе, делове пасуса и реченице из текста Ф. Етингтона, које је Г. Вуксановић једноставно преузимала и (у српском преводу, наравно), од њих саставила прве четири стране свог текста (који има укупно девет и по страна); такође сам прецизно навео (тј. цитирао) делове Етингтоновог текста које је Г. Вуксановић препричала, што чини још две стране њеног већ споменутог текста. Поред тога, редакцији *Социолошког прегледа* сам доставио и оригинални текст (иначе објављен у електронској форми) Филипа Етингтона, обележивши врло прецизно делове које је Г. Вуксановић преписала. Дакле, поштована редакцијо *Тема*, не само да нема места ни за какву полемику – посебно не научну! – већ су и дилеме око тога шта је учинила Г. Вуксановић сведене на најмању могућу меру. Занемарљиву, драга редакцијо, јер једини начин да Г. Вуксановић побије наведене доказе о плагијату јесте да докаже да или у њеном, или у тексту Филипа Етингтона, не пише то што пише! Због тога немам намеру да се играм "Хегелове пиљарице"¹ и да коментаришем оно што сам већ до-

¹ Синдром којим је колега Милан Брдар (види М. Брдар, 2007. О Хегеловим пиљарицама и неким детаљима из кулоарске историје наше социологије као саставног дела опште нам несреће. *Теме*, г. 31, бр. 3: 623-652), већ окарактерисао тип расправе у коју покушава да нас увуче Г. Вуксановић, а која веома сликовито говори о њеној инфантилној неспособности да преузме одговорност пред научном заједницом за оно што је учинила.

казао, а још мање оно што нема никакве везе са утврђеним плагијатом Гордане Вуксановић. Уместо тога, шаљем вам текст Филипа Етингтона обележен на исти начин на који сам то учинио и за потребе редакције *Социолошког прегледа*,² као мој одговор на странице 180-2 "одговора" Г. Вуксановић. Што се осталог тиче (тј. моје мотивације и компетенције, мог научног деловања које угрожава међуетничке односе у Војводини, мог наводног узорковања – али исто тако и оних који су требали да састављају узорак па то нису били у стању, упркос томе што имају наставно-научно звање које би то подразумевало), о свему томе можемо дискутовати, али након што утврдимо шта ћемо са плагијатом проф. др Гордане Вуксановић.

На крају, поштована редакцијо *Тема*, скрећем вам пажњу да је Г. Вуксановић у "одговору" који сте објавили додатно продубила свој дилегантизам, али на вашу штету. Наиме, у покушају да изврда мојој разложној критици, она измишља потпуно нов принцип научне проверљивости:

"Скала чији је аутор Thurstone, ... требала би, као и Богардусова, али и неке друге скале да припада категорији општих социолошких знања, што значи да не треба пружати детаљне информације о извору у коме се први пут помиње, тим пре што скала није анализирана већ само поменута." (стр. 181, подвукао Ж. Л.)

Радујте се, колегинице и колеге, од сада више не морамо прецизно да наводимо Диркема, Вебера, Парсонса, Мертонa, Милса, Зимела, Сорокина, Гурвича, Спенсера, Веблена, Манхајма, Знањецког... Наравно, после овог генијалног научног доприноса, с правом очекујем да Г. Вуксановић изради детаљну листу "категорија опш-

² Црвеним сам маркирао реченице и пасусе који су преведени и као такви директно укључени у текст Г. Вуксановић, а сивим сам обележио пасусе који су очигледно преузети из истог текста, али су проширени и/или реинтерпретирани, мада је јасно да представљају само разраду делова Етингтоновог текста. Додатно, за потребе редакције *Тема*, светлоплавим сам обележио и извор који је и покренуо сумњу код мене: реч је о Богардусовом тексту из 1925., који Г. Вуксановић наводи на основу списка литературе из Етингтоновог текста (Bogardus, Emory S. (1925) "Measuring Social Distance", *Sociology and Social Research* 9 (March): 299-308.), очигледно не знајући да је Етингтон направио омашку и погрешно у називу часописа, али да је исти текст правилно навео у својој ендноти број 7 (Emory S. Bogardus, "Measuring Social Distances", *Journal of Applied Sociology* 9 (1925): 299-308.). Истини за вољу, остављам као могућност да се Г. Вуксановић колеба између два назива часописа, али да се, услед елементарног непознавања проблема о којем је покушала да пише, ипак определила за онај из Етингтоновог списка литературе. (Ж. Лазара мејл, упућен Г. Вуксановић, и Ф. Етингтонов текст, обележен на горњи начин, налази се у архиви часописа и доступан је икојем читаоцу. – примедба редакције.)

тих социолошких знања", како бисмо знали о којим све изворима "не треба пружати детаљне информације".

Генију је све допуштено, али не и вама, поштована редакцијо. Очигледну будалаштину сте пласирали као полемику и прегледни чланак и тиме озбиљно угрозили научни статус часописа *Теме*. А то више није само ваш проблем, него и свих нас који смо, све до сада, са задовољством сарађивали са вама, а својим пажљиво припрема-ним прилозима које смо вам достављали за објављивање заједнички освајали значајније место *Тема* међу научном периодиком у нашој земљи.

У прилогу вам достављам:

- приватни е-mail који сам 9. новембра 2005. послао Гордани Вуксановић,
- текст Филипа Етингтона који је Г. Вуксановић плагирао.